

Aprob,
Avocatul Poporului,

RAPORT
privind vizita desfășurată la Centrul maternal Alexandria, județul Teleorman

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul maternal Alexandria, județul Teleorman, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 16 alin. (1) și a art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, o echipă de vizitare formată din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului și un reprezentant al unei organizații neguvernamentale, a efectuat la data de 30 septembrie 2020, o vizită la Centrul maternal Alexandria, județul Teleorman.

Vizita a fost anunțată și a avut ca obiective: ●verificarea măsurilor luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19; ●verificarea tratamentului acordat beneficiarilor găzduiți de centru sub aspectul prevenirii torturii, relexor tratamente și tratamentelor degradante; ●alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul vizitei.

La efectuarea vizitei au participat domnul Nicolae Voicu - jurist, doamna Cleopatra Heroi - asistent social, doamna Florina Cristiana Dumitrescu - medic, consilieri în cadrul instituției Avocatul Poporului, precum și domnul Cătălin Tudor, reprezentant al Organizației Neguvernamentale "Fundatia pentru Apărarea cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului (FACIAS)".

Membrii echipei de vizitare au purtat discuții cu domnul Putineanu Marius-Mugurel - director general D.G.A.S.P.C. Teleorman, domnul Balaban Constantin Claudiu - șef centru, doamna Văetuș Daniela Andreea - asistent medical și doamna Nicolae Raluca Elena - psiholog.

Având în vedere condițiile speciale impuse de starea de alertă, instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 și în scopul desfășurării vizitei în cele mai bune condiții, au fost efectuate mai multe activități:

-anterior efectuării vizitei, membrii echipei de vizitare au participat la o instruire în care s-au prelucrat următoarele materiale: Evaluare de risc și Plan de prevenire și protecție COVID-19, Procedura SSM pentru eliminarea/diminuarea riscului de infectare cu noul coronavirus COVID-19, Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă, Măsuri de electrosecuritate, Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, Ordinul nr. 3577/2020 privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus SARS-CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă, pe perioada stării de alertă, Instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă specifice activității desfășurate, Măsuri de traseu.

-tot anterior vizitei, pentru a reduce riscul îmbolnăvirii cu COVID-19, au fost solicitate conducerii Căminului unele informații, ce au putut fi analizate din timp de către membrii MNP și, în acest fel, durata vizitei a fost redusă.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul Maternal Alexandria este organizat și funcționează în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Teleorman, în cadrul Complexului de servicii destinate copilului și familiei, în regim de componentă funcțională a acestuia, fără personalitate juridică, în același imobil cu sediul DGASPC Teleorman.

Înființat în baza Hotărârii Consiliului Județean Teleorman nr. 58/2004, Centrul Maternal Alexandria este un serviciu pentru prevenirea separării copilului de părinții săi, de tip rezidențial, organizat pe model familial, a cărui misiune este de a permite formarea, menținerea și întărirea legăturilor familiale, precum și sprijinirea familiei pentru asumarea responsabilităților parentale.

Centrul Maternal Alexandria deține licență de funcționare începând cu data de 29.11.2016 pentru o perioadă de cinci ani, cu posibilitate de prelungire dacă în centru se asigură condițiile stabilite conform standardelor minime de calitate, în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 81/2019 al ministrului muncii și justiției sociale, privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale organizate ca centre maternale.

De asemenea, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Teleorman, în calitate de furnizor de servicii sociale era acreditată în condițiile Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data de 05.06.2014.

La momentul efectuării vizitei, centrul găzduia 16 beneficiari, respectiv 7 mame cu 9 copii (5 mame cu un copil și 2 mame cu 2 copii), capacitatea legală de ocupare a centrului, de 4 cupluri mamă și copii, fiind depășită.

Deoarece capacitatea centrului era de 4 cupluri mamă și copii, o parte a beneficiarilor (3 mame cu copii) se aflau în Centrul de primire în regim de urgență, centru aflat tot în cadrul Complexului de servicii destinate copilului și familiei, ca și centrul maternal, fiind amenajat pentru acestea **un spațiu cu grup sanitar propriu, neputând fi asigurate condiții corespunzătoare situației specifice în care se aflau mamele cu copii.**

Pe parcursul efectuării vizitei, s-a constatat că nu erau actualizate procedurile de lucru, registrele și o parte a documentelor de organizare și funcționare a centrului, așa cum sunt ele prevăzute în Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 81/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale organizate ca centre maternale.

Referitor la măsurile luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, din discuțiile purtate cu reprezentantul D.G.A.S.P.C. Teleorman și reprezentanții centrului, precum și din analiza documentelor puse la dispoziție de conducerea acestuia, s-au constatat următoarele:

În condițiile pandemiei de COVID-19, în Centrul maternal Alexandria (și în toate centrele din cadrul Complexului de Servicii Destinat Copilului și Familiei) a avut acces doar personalul angajat, cu respectarea normelor sanitare privind răspândirea virusului COVID-19 (măsurarea temperaturii corporale, declarația pe proprie răspundere privind expunerea la contact SARS CoV-2, monitorizarea simptomatologiei asociate COVID-19 etc.).

Salariaților li s-a asigurat echipament de protecție corespunzător (măști, mănuși, botoși, materiale de curățenie și substanțe dezinfectante avizate).

Urmare apariției în Monitorul Oficial al României nr. 301 din 10 aprilie 2020, a fost publicată Ordonanța militară a ministrului afacerilor interne nr. 8/2020, privind măsuri de prevenire a răspândirii COVID-19, ordonanță prin care au fost dispuse măsuri care vizează direct unele aspecte privind activitatea direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului la nivel național.

La nivelul Centrului maternal Alexandria s-a dispus, începând cu data de 11 aprilie 2020, măsura de izolare preventivă la locul de muncă sau în zone special dedicate, pentru întreg personalul angajat al centrului, iar șeful de centru a procedat la organizarea turelor pentru salariați.

Aceste măsuri au fost luate pentru un număr total de 6 salariați, care au asigurat servicii directe beneficiarilor din cadrul centrului.

Pe perioada pandemiei COVID-19, în scopul protecției beneficiarilor din structuri rezidențiale de tipul centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice, centrelor rezidențiale pentru copii și adulți, cu și fără dizabilități, atât la nivelul D.G.A.S.P.C. Teleorman cât și la nivelul Centrului maternal Alexandria au fost luate următoarele măsuri împotriva contaminării cu COVID-19 și pentru respectarea drepturilor fundamentale, astfel:

- pe perioada stării de urgență au fost suspendate vizitele, de către membrii familiilor/rude/apartinători ai beneficiarilor persoane adulte, precum și a copiilor aflați în plasament din cadrul centrelor/complexelor;

- pe perioada stării de urgență au fost suspendate activitățile de grup cultural-artistice, educative, religioase etc. în cadrul centrelor/complexelor;

- beneficiarilor le-au fost asigurate servicii de consiliere psihologică, informare, precum și activități de petrecere a timpului liber (TV, Radio, lectură etc.);

- beneficiarii au fost informați permanent cu privire la regulile de igienă care trebuie respectate în contextual pandemiei cu COVID-19, precum și cu privire la păstrarea distanței interpersonale recomandate de 1,5 m. În situația beneficiarilor dependenți de îngrijire, igiena personală și dezinfectarea au fost asigurate de personal echipat corespunzător;

- la sediile centrelor au fost afișate la loc vizibil afișe/postere explicite privind regulile care trebuie respectate în contextul pandemiei cu COVID-19;

- beneficiarilor li s-a asigurat necesarul de alimente, cazarmament, îmbrăcăminte, medicamente și materialele igienico-sanitare;

- transferul copiilor/aduților de la un centru la altul a fost suspendat, iar primirea unui beneficiar în centru/complex s-a realizat după testarea medicală a acestuia;
- dormitoarele beneficiarilor, sălile de mese, spațiile comune (hol, balustradă, grup sanitar etc.) precum și suprafețele expuse (birouri, mese, clanțele ușilor etc.) din cadrul centrelor/complexelor s-au dezinfectat la 2-3 ore cu clor sau substanțe biocide;
- beneficiarii au fost monitorizați medical prin măsurarea zilnică a temperaturii (dimineața, prânz și seara) cu ajutorul scannerului de temperatură de către personalul specializat, acesta fiind instruit ca, în cazul în care se va constata simptome de febră sau infecție respiratorie, personalul care asigură îngrijirea să apeleze numărul unic de urgență 112 și vor înștiința de urgență Direcția de Sănătate Publică Teleorman și conducerea instituției;
- beneficiarilor li s-a asigurat menținerea legăturii cu familia, aparținătorii sau cu alte persoane prin comunicări telefonice și electronice (internet online și pe rețelele de socializare);
- au fost actualizate procedurile interne și au fost elaborate: Planul de măsuri pentru prevenirea și răspândirea virusului COVID-19 din 16 martie 2020, Planul de măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 din 5 august 2020, Planul de prevenire și protecție (întocmit în baza evaluării riscului infectării cu noul coronavirus SARS-CoV-2), Instrucțiuni proprii SSM - Măsuri preventive de limitare a infecției cu COVID-19, Măsuri de prevenire și control a răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2 propuse pentru a intra în vigoare începând cu starea de alertă din data de 15 mai 2020;
- personalul din cadrul centrului a fost instruit cu privire la toate aspectele privind prevenirea și răspândirea virusului COVID-19.

În contextul generat de dinamica evoluției situației epidemiologice naționale, determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 și având în vedere măsurile dispuse prin Legea nr. 55/2020, începând cu iulie 2020, Direcția de Sănătate Publică a Județului Teleorman a efectuat de 2 ori pe lună testarea pentru depistarea COVID-19, atât personalului de îngrijire din cadrul centrului cât și beneficiarilor din centru.

Totodată, conducerea instituției a luat toate măsurile de asigurare a continuității activității în centre și a dispus măsuri sanitare de dezinfecție, prin metode autorizate și recomandate de MS, dezinfecție care a fost efectuată în toate centrele Complexului de Servicii destinat Copilului și Familiei Alexandria, cu o firmă specializată.

La momentul efectuării vizitei, nu existau în cămin persoane izolate sau aflate în carantină.

În perioada pandemiei de COVID-19, în centru nu au existat incidente deosebite.

Cu privire la asistența medicală,

În timpul perioadei stării de urgență și stării de alertă, la Centrul maternal Alexandria nu au fost semnalate cazuri suspecte de infecție cu SARS-CoV-2.

Centrul funcționa ca structură a D.G.A.S.P.C. Teleorman, în cadrul Complexului de servicii destinat copilului și familiei și avea angajați un număr de 5 educatori și 1 asistent medical (ocupare 100% a posturilor). Educatorii învățau mamele cum să îngrijească copilul în ceea ce privește sprijinul afectiv, somnul, alimentația, îngrijirea nou născutului, etc.

Programul asistentului medical era de luni până vineri, 8h/zi. Asistența medicală era asigurată și de un medic, cu contract de prestări servicii încheiat cu DGASPC Teleorman (aflat în momentul efectuării vizitei în concediu medical) care avea contract până la data de 31 decembrie 2020, pentru un număr de 20 de ore/săptămână distribuite în funcție de nevoi. Toți beneficiarii erau evaluați la intervale regulate de aproximativ 7 zile.

În aceeași clădire aveau sediul și alte structuri ale DGASPC Teleorman, astfel: la parter se aflau Centrul de primire în regim de urgență Alexandria și Centrul Maternal Alexandria, iar la etaj Centrul de îngrijiri și recuperare de zi pentru copii cu nevoi speciale și Centrul de zi pentru copii cu autism. Centrul maternal Alexandria era structurat pe două module, fiecare modul având în componență 2 camere tip garsonieră, bucatărie, spațiu de servire a mesei, cameră de zi, debara. Fiecare cameră era dotată cu baie pentru copil, cameră de duș pentru mamă și grup sanitar. În cursul vizitei ne-a fost relatat faptul că apa caldă din cadrul Centrului Maternal nu funcționează din cauza

unei probleme tehnice, iar mamele, împreună cu copiii, foloseau baia de la etajul superior pentru menținerea igienei corporale.

Dintre cele 4 dormitoare – 2 aveau 21.1 mp iar celelalte 2 aveau 14.25 mp; 2 camere de zi, fiecare cu suprafața de 59.85 mp (cu spațiu special amenajat pentru servirea mesei); 2 blocuri alimentare (fiecare 6.16 mp); 4 camere de baie pentru copii – fiecare 2.5 mp; 4 camere de duș pentru adulți – 3.38 mp fiecare; 4 grupuri sanitare – 2.9 mp fiecare; spălătorie 17.16 mp; 2 spații de depozitare obiecte – fiecare 12.12 mp; 4 debarale; 2 grupuri sanitare pentru personal – 5.40 mp fiecare; cameră de permanență destinată personalului.

La data vizitei, din cauza supraaglomerării Centrului Maternal, unele dormitoare aparținând Centrului de primire în regim de urgență se foloseau pentru beneficiarii Centrului Maternal – 2 dormitoare (a câte 2 paturi fiecare + 1 pătuț pentru copil).

În momentul în care o persoană era admisă în Centrul maternal, se verifica dacă era înscrisă la un medic de familie, iar dacă nu era înscrisă, se realiza înscrierea acesteia. La intrarea în Centru, asistentul medical efectua evaluarea inițială (TA, AV, t, G) iar medicul centrului efectua controlul medical inițial, în baza căruia se formulau recomandări de analize (Ag HBS, Anti HCV, Anti HIV 1+2, glicemie, hemoleucogramă, TGO, TGP, urină-biochimie, urină – sediment, VDRL). Consulturile de specialitate, atunci când era cazul, se desfășurau în exteriorul Centrului.

Dacă o persoană se prezenta în afara orelor de program ale personalului medical, aceasta era cazată într-o cameră de la Serviciul de primire în regim de urgență pentru a fi ulterior consultată de către medicul centrului, fiind trimisă apoi la spital pentru avizul epidemiologic. În permanență se afla un educator prezent în cadrul Centrului care, în cazul apariției unei urgențe medicale în afara programului de lucru al personalului medical, solicita asistență medicală prin Serviciul 112.

Medicația activă era depozitată în aparatul de urgență care era încuiat în permanență. Unele medicamente se țineau în frigider, iar atunci când se eliberau rețete, personalul Centrului ridica rețetele gratuite de la medicul de familie, iar cele cu plată se achitau prin casierie.

Nu au existat până la momentul efectuării vizitei cazuri de persoane internate cu urme de abuzuri fizice, iar în cazul în care erau observate urme de leziuni pe corp se întocmea o notă de informare. Registrul cazurilor de abuz sau neglijență nu conținea înregistrări. Au mai existat cazuri de mame cu antecedente de automutilare.

Vaccinările se efectuau la cabinetul medicului de familie și se notau de către medic, în carnetul de vaccinare și în fișa medicală.

Din verificarea **Registrelor și Fișelor medicale**, s-au constatat următoarele: **Registrul predate – primire** era completat de educator și asistent medical, de două ori pe zi, pe fiecare tură; **Raportul de tură** era completat zilnic și avea mențiuni la sfârșitul fiecărei ture, referitoare la: prezența mamelor și copiilor; operațiunile medicale întreprinse, temperatura beneficiarilor și a personalului, tratamentul administrat, mențiuni despre alimentație, baia corporală care se realiza la centrul de recuperare (unde beneficiarele mergeau însoțite); **Registrul de evidență a administrării medicamentelor** era completat corespunzător și conform rubricilor: Nr. CRT/Denumire medicament administrat/ data administrării(zi/lună/an)/ ora administrării/ doza, numele și prenumele medicului prescriptor/perioada de administrare/nume și prenume persoană care a administrat/semnătura; **Registrul de evidență a schemelor de tratament**, de asemenea, avea toate rubricile completate corespunzător rubricilor: Nr. CRT/Data nașterii/denumirea medicamentului/perioada de administrare/distribuție dozaj D+P+S)/ numele și prenumele medicului prescriptor/observații; **Fișa medicală** conținea evaluarea medicală inițială efectuată de medicul colaborator, copii ale tuturor rețetelor întocmite în urma consulturilor la medicul de familie sau la medici de altă specialitate, biletele de externare din spital și scrisorile medicale întocmite cu aceste ocazii, graficele de temperatură lunare, precum și **Fișa de consultație** întocmită în cadrul centrului maternal în care erau înregistrate toate consulturile efectuate de către medicul colaborator. Fișa de consultație a mamei/gravidei era completată corespunzător evidențiind faptul că beneficiara a fost monitorizată corespunzător, din punct de vedere medical, pe toată durata sarcinii și după naștere, iar fișa copilului născut pe parcursul cazării în centru conținea toate informațiile referitoare la naștere, evoluția clinică și paraclinică a acestuia după naștere, precum și o evidență a datei efectuării imunizărilor (de asemenea carnetul de vaccinare al nou-născutului era atașat la Fișa medicală).

În ceea ce privește Autorizațiile, Procesele-verbale de Dezinsecție/Dezinfectie/ Deratizare (D.D.D.) și eliminarea deșeurilor medicale, din studierea acestora, au rezultat următoarele: pentru Centrul maternal Alexandria a fost emisă Autorizația sanitară de funcționare, având nr. 5035/04.08.2020, pentru Cod CAEN – alte activități de asistență socială cu cazare (D.S.P. Teleorman); DGASPC Teleorman a încheiat contract de prestări servicii de colectare, transport și eliminare finală a deșeurilor medicale cu S.C. STERICYCLE ROMANIA S.R.L. al cărui termen de valabilitate expira la data de 14 octombrie 2020; din studierea proceselor-verbale de recepție servicii D.D.D. puse la dispoziție în cadrul vizitei, a rezultat faptul că acestea erau prestate semestrial de către firma contractată, astfel, ultima dezinsecție fiind efectuată la data de 26.08.2020, ultima dezinsecție a fost efectuată pe 14.09.2020, iar ultima deratizare pe 15.09.2020.

Referitor la asistența socială

Centrul avea rolul de a asigura, pentru cuplurile mamă-copil/copii, pe perioadă limitată, îngrijire personală, educare, consiliere psihosocială și suport emoțional, supraveghere, reintegrare familială și comunitară, educație în puericultură, socializare și activități culturale, cazare pe perioada prevăzută în măsura de protecție, masă, îngrijiri medicale curente asigurate de asistente medicale, inserție/reinserție socială, terapie ocupațională, consiliere și informare, orientare vocațională, consiliere juridică, curățenie, pază, menaj, alte activități administrative.

De asemenea, Centrul Maternal avea o capacitate maximă de 4 cupluri mamă și copii și funcționa cu un număr de 5 posturi de educator, un post de asistent medical și un post șef de complex ce asigura coordonarea tuturor componentelor complexului. Organizarea și funcționarea serviciilor sociale din cadrul Centrului rezidențial se realiza în baza H.G. nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale.

Misiunea centrului privea asigurarea protecției și îngrijirii cuplului mamă-copil, precum și a femeilor gravide aflate în situații de dificultate, într-un mediu apropiat de cel familial. Conform procedurii de admitere, beneficiarii centrului puteau fi mame cu copiii aflați în risc de separare de familie și femei gravide aflate în situații de dificultate: mame singure cu copii/gravide care temporar nu aveau locuință și/sau care se confruntau cu mari probleme financiare, profesionale și relaționale; mame cu copii/gravide provenind din familii marginalizate sau dezorganizate incapabile să le ofere nici un fel de suport; mame cu copii/gravide victime ale violenței domestice; cuplu mamă-copil inclus într-un program de restabilire a legăturii familiale, după ce copilul a avut o măsură de protecție specială; mame minore cu copii/gravide minore aflate în sistemul de protecție specială a copilului.

Admiterea beneficiarilor în centru se realiza prin dispoziția directorului general al DGASPC Teleorman, pentru cuplul mamă-copil/gravidă în ultimul trimestru de sarcină, în baza planului de servicii elaborat de serviciul public de asistență socială al localității pe a cărei rază teritorială își avea domiciliul/rezidența beneficiarul sau la propunerea reprezentanților DGASPC. În cazul în care mama/gravidă este minoră, admiterea acesteia în centru se făcea în baza unei hotărâri de plasament emisă de Comisia pentru protecția copilului sau instanța judecătorească, conform legii, iar admiterea copilului (copiilor) prin dispoziția directorului general al DGASPC Teleorman. În acest caz, managerul de caz din cadrul DGASPC Teleorman întocmea un plan individualizat de protecție pentru gravida minoră sau pentru cuplul mamă-copil.

În cazul gravidei minore care avea deja o măsură de protecție de tipul plasamentului sau plasamentului în regim de urgență, situația acesteia va fi reevaluată în noul context în vederea transferului în centrul maternal, printr-o nouă măsură de protecție.

Pentru fiecare beneficiar al centrului, DGASPC Teleorman nominalizase un manager de caz care să pregătească admiterea în centru, să coordoneze procesul de evaluare, să realizeze planurile individualizate, cât și să monitorizeze aplicarea acestora.

Din analiza documentelor puse la dispoziția echipei de vizită a rezultat faptul că în anul 2020 au fost în medie 7 mame cu copil/copii, iar perioada de ședere în centru era de câteva luni până la un an și jumătate, majoritatea mamelor adulte reintegrându-se în familie, iar mamele minore s-au reîntors în sistemul de protecție a copilului, minorii fiind plasați la asistenți maternali profesioniști.

La data vizitei centrul găzduia 16 beneficiari respectiv, 7 mame cu 9 copii (5 mame cu un copil și 2 mame cu 2 copii). Din totalul celor 7 mame, 4 dintre acestea erau minore (o mamă minoră cu 2 copii și 3 mame minore cu 1 copil), iar 3 majore (1 mamă cu 2 copii și 2 mame cu câte 1 copil), majoritatea dintre acestea provenind din sistemul de protecție a copilului (centru de tip familial, asistență maternală profesionistă). Vârsta minorilor care însoțeau mamele varia între câteva săptămâni/luni și 7 ani, vârsta medie a copiilor fiind de 1 an.

O parte a beneficiarilor (3 mame cu copii) se aflau în Centrul de primire în regim de urgență, centru aflat tot în cadrul Complexului de servicii destinate copilului și familiei, ca și centrul maternal, fiind amenajat pentru aceștia un spațiu cu grup sanitar propriu, **neputând fi asigurate condiții corespunzătoare situației specifice în care se află mamele cu copii.**

Din analiza dosarelor personale ale beneficiarilor s-a constatat că beneficiarii, după admitere, au fost incluși într-un program de acomodare, aceste programe regăsindu-se la dosarul personal. De asemenea, dosarul cuprindea, pe lângă documentele de identitate și documente privind admiterea, contractul de furnizare servicii încheiat între DGASPC Teleorman și beneficiar, cât și documente privind evaluarea beneficiarului (socială, medicală, psihologică și educațională), planul individualizat de protecție, cât și rapoarte privind evoluția situației beneficiarului.

Nu au fost regăsite, în toate dosarele rapoarte trimestriale privind evoluția situației beneficiarilor pe perioada rezidenței în centru și a serviciilor acordate, ca reevaluare a situației acestora, atât din perspectiva condițiilor care au condus la măsura de asistare într-un centru rezidențial, cât și din punct de vedere al evoluției pozitive a situației acestora, reducerea riscului de abandon al copilului și creșterea șanselor de reintegrare în familie și în societate.

În cazul sugarilor, s-a realizat doar evaluarea stării de sănătate și a dezvoltării psihosomatice a acestora, iar în cazul copiilor cu vârsta mai mare de 1 an, se realizase și evaluare psihologică, după caz. În cazul copiilor de vârstă școlară se efectuase și evaluare educațională, iar în cazul copiilor cu dizabilități evaluarea se realizase de personalul de specialitate din cadrul Serviciului de evaluare complexă de la nivelul DGASPC Teleorman.

Nu toate fișele de evaluare - componenta educațională erau completate corespunzător, o parte a acestora nu conțineau informații despre nevoile identificate și nici despre reevaluarea situației.

Având în vedere că la nivelul centrului, nu erau angajați specialiști care să efectueze evaluarea beneficiarilor, au fost desemnați specialiști din cadrul DGASPC Teleorman care să realizeze această evaluare și să stabilească obiective clare ce trebuiesc atinse în vederea satisfacerii nevoilor beneficiarilor.

Evaluarea comprehensivă a beneficiarului a avut în vedere o evaluare detaliată privind situația socio-familială, dezvoltarea psiho-somatică, starea de sănătate și nivelul de educație al beneficiarului fiind elaborate fișe de evaluare pe fiecare domeniu. Pe baza acestora și a documentelor doveditoare aferente, au fost stabilite recomandări privind măsurile de intervenție cât și drepturile de natură financiară prevăzute de lege, reprezentate de beneficiile de asistență socială.

În cadrul centrului fiecare beneficiar este asistat în baza unui program personalizat de intervenție (PPI), organizat pe capitole privind: educația și responsabilitatea mamei în relația sa cu copilul, asigurarea sănătății fizice și psihice a mamei și copilului/gravidei, pregătirea integrării/reintegrării familiale și sociale. Acest program cuprindea componente ce făceau referire la: relația mamă-copil; educația mamei pentru creșterea copilului; pregătirea mediului familial pentru primirea și integrarea copilului și a mamei; orientarea și pregătirea pentru integrare socială și profesională, fiecare componentă cuprinzând obiective, activități și rezultate așteptate, specialiștii nominalizați, resurse materiale și financiare, procedurile și datele de reevaluare stabilite.

Deși PPI se elaborează/revizuieste în baza evaluării comprehensive și a reevaluărilor trimestriale ale evoluției beneficiarilor pe perioada de rezidență, nu în toate cazurile acesta a fost realizat trimestrial ca monitorizare a situației beneficiarului astfel încât obiectivele stabilite să conducă la integrarea socio-profesională a acestora.

Reprezentanții centrului au expus câteva cazuri de mame, beneficiare ale centrului pentru care s-a reușit integrarea socială sau profesională, pentru una dintre acestea au fost aprobate fonduri de la bugetul autorității publice locale de domiciliu pentru renovarea locuinței și revenirea împreună cu

copii minori în locuința concubinului, iar pentru cea de-a doua s-a reușit identificarea unui loc de muncă. Pe perioada stării de urgență când nu a mai fost permisă ieșirea din centru, beneficiara nu s-a mai prezentat la serviciu, aceasta ducând la rezilierea contractului de muncă. **Chiar dacă beneficiara a dorit să continue activitatea, reprezentanții centrului nu au identificat soluții pentru menținerea acesteia în activitate, deși, conform actelor normative în vigoare, la aceea dată, se permitea deplasarea la locul de muncă pentru angajați.**

În cadrul centrului se încearcă aplicarea unui program educațional destinat creșterii capacității mamei de a-și asuma responsabilitățile maternale și dezvoltării abilităților de creștere și îngrijire a copilului. Programul educațional individualizat este stabilit de responsabilul de caz, împreună cu personalul de specialitate. Mama și gravida este ajutată să-și dezvolte competențele necesare pentru creșterea copilului și beneficiază de instruire, cu precădere referitor la: noțiuni de dezvoltare a copilului, îngrijirea nou născutului; alăptarea la sân și cu ajutorul biberonului; îngrijirea copilului în primul an de viață; sănătatea mentală a copiilor; probleme de comportament ce pot apărea; copiii cu dizabilități și problemele lor; îngrijirea sănătății copilului, etc.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții centrului a fost identificată situația unei mame care nu dorea să-și alăpteze copilul, să-i facă baie, să învețe să gătească și nu dorea să comunice cu personalul centrului. Aceste consemnări au fost regăsite în Notele de informare ale educatorilor, alte note conținând informații cu privire la alte abateri precum: plecarea fără permisiune din centru sau întârziere la reînțoarcerea în centru, fără să anunțe; nerespectarea programului centrului; atitudine necorespunzătoare față de angajați.

În acest sens, au fost realizate consilieri tema discuțiilor în cadrul întâlnirilor, respectiv: respectarea programului centrului, plecarea fără permisiune din centru, fiind întocmite fișe de consiliere, situația mamei rămânând în atenția psihologului și întregului personal implicat din cadrul centrului. În funcție de vârsta beneficiarilor și nivelul lor educațional, centrul desfășura activități de pregătire a acestora pentru dezvoltarea deprinderilor pentru viață independentă, în familie sau, după caz, în familia monoparentală.

Având în vedere situațiile apărute cât și pentru a preveni apariția, pe viitor a unor astfel de situații este necesară intensificarea ședințelor de consiliere urmărindu-se, în principal: dezvoltarea abilităților parentale; dobândirea încrederii în sine și în ceilalți; dobândirea de deprinderi sociale, inclusiv a abilităților de comunicare; dezvoltarea capacității de a lua decizii; dobândirea de cunoștințe privind serviciile sociale; drepturile pe care le au în calitatea lor de părinți; pregătirea părăsirii centrului maternal; pregătirea pentru naștere în cazul gravidelor; dezvoltarea abilităților privind gestionarea timpului, a banilor și a crizelor.

Cu privire la activitățile de recreere și socializare desfășurate în centru, s-a constatat că nu erau elaborate Programe trimestriale pentru recreere și socializare care să cuprindă într-un mod detaliat activitățile pentru fiecare săptămână, să fie elaborat de personalul de specialitate și stabilit de comun acord beneficiarii.

Vizitele primite de beneficiari se consemnau într-un registru de vizite, fiind precizate rubrici precum: data și ora vizitei, datele de identitate ale vizitatorilor și relația de rudenie/relația socială cu beneficiarul, în unele cazuri nefiind completate toate informațiile. Conform acestui registru, în anul 2019 au fost înregistrate un număr de 102 vizite, iar în anul 2020 numai 22 vizite, având în vedere faptul că vizitele au fost interzise pe perioada stării de urgență, iar în perioadă stării de alertă numărul acestora a fost limitat, beneficiarii fiind vizitați de părinți, frați, mătuși, cumnate, nași ai copiilor.

Cu privire la ieșirile din centru pe perioadă determinată, s-a constatat că a fost întocmit un Registru evidență învoiri, în anul 2020 numărul acestora fiind de 54. Beneficiarii au solicitat învoiri din diverse motive: ieșiri la plimbare, cumpărături, vizite în familie sau la rude, pentru depunere dosar de angajare și probă de lucru în vederea angajării, prezentare la medicul de familie, obținerea documentelor de identitate, participare la ședința cu părinții de la școală, etc.

Pentru protecția beneficiarilor, pe perioada stării de urgență, au fost suspendate vizitele de către membrii familiilor/rudelor/apartinătorilor beneficiarilor. De asemenea, au fost suspendate activitățile de grup cultural artistice, educativ, religioase, etc în cadrul centrului, fiind asigurate servicii de consiliere psihologică, informare, precum și activități de petrecere a timpului liber (radio-

tv, lectură, etc). Beneficiarilor le-a fost asigurată menținerea legăturii cu familia și mediul de suport prin comunicare telefonică și online.

Pentru susținerea beneficiarilor în depășirea situațiilor de dificultate în care se află, să revină în familie, să-și mențină și să-și dezvolte relațiile sociale și profesionale este necesar elaborarea și implementarea unui plan de integrare/reintegrare socială care să cuprindă activități, terapii și servicii specifice, în concordanță cu nevoile și dorințele acestuia, la dosarele beneficiarilor neregăsindu-se aceste planuri.

Centrul nu deținea o evidență privind perfecționarea continuă a personalului propriu prin întocmirea unui Registru de evidență privind perfecționarea continuă a personalului în care să se consemneze sesiunile de instruire privind informări diverse, inclusiv instruirii cu privire la cunoașterea și combaterea formelor de abuz și neglijare.

Nu a fost identificat la nivelul centrului un Registru privind informarea beneficiarilor care să cuprindă consemnări cu privire la sesiunile de informare a beneficiarilor referitoare la activitatea curentă a Centrului, procedurile aplicate, Carta drepturilor beneficiarilor, Codul de etică, cât și cu privire la tipurile de abuz, modalitatea de identificare și sesizare a eventualelor abuzuri sau alte forme de tratament degradant, ca informații ce trebuie aduse la cunoștința beneficiarilor, periodic.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

RECOMANDĂ
conducerii Centrului maternal Alexandria, județul Teleorman,
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

Sub aspect juridic

1. Efectuarea demersurilor necesare în vederea evitării supraaglomerării în centru având în vedere faptul că, la momentul efectuării vizitei, capacitatea legală de ocupare era depășită.

2. Asigurarea condițiilor corespunzătoare de cazare pentru cuplurile mamă și copii care se aflau în Centrul de primire în regim de urgență, centru existent tot în cadrul Complexului de servicii destinate copilului și familiei, ca și centrul maternal.

3. Actualizarea procedurilor de lucru, registrelor și toate documentele de organizare și funcționare ale centrului, așa cum sunt ele prevăzute în Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 81/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale organizate ca centre maternale.

Sub aspectul asistenței sociale

1. Identificarea unei soluții de extindere a capacității centrului având în vedere ca la data vizitei capacitatea centrului era depășită, o parte a beneficiarilor (3 mame cu copii) se aflau în Centrul de primire în regim de urgență, fiind amenajat pentru acestea un spațiu cu grup sanitar propriu, neputând fi asigurate condiții corespunzătoare situației specifice în care se află mamele cu copii.

2. Elaborarea, pentru toți beneficiarii centrului a rapoartelor trimestriale privind evoluția situației acestora pe perioada rezidenței în centru și a serviciilor acordate, ca reevaluare a situației atât din perspectiva condițiilor care au condus la măsura de asistare într-un centru rezidențial, cât și din punct de vedere al evoluției pozitive a situației acestora, reducerea riscului de abandon al copilului și creșterea șanselor de reintegrare în familie și în societate.

3. Completarea corespunzătoare a fișelor de evaluare - componenta educațională având în vedere faptul că acestea nu conțineau informații despre nevoile identificate și nici despre reevaluarea situației beneficiarilor.

4. Revizuirea trimestrială a Programelor personalizate de intervenție (PPI) ca monitorizare a situației beneficiarului astfel încât obiectivele stabilite să conducă la integrarea socio-profesională a acestora, revizuire realizată în baza evaluării comprehensive și a reevaluărilor trimestriale ale evoluției beneficiarilor pe perioada de rezidență.

5. Identificarea unor soluții pentru beneficiarele care desfășoară activitate profesională, inclusiv în situații de criză, în sensul acordării posibilității de a merge la serviciu, având în vedere situația beneficiarei care a dorit să continue activitatea, dar nu i-a fost permisă ieșirea din centru.

6. Intensificarea ședințelor de consiliere cu beneficiarele urmărindu-se, în principal: dezvoltarea abilităților parentale; dobândirea încrederii în sine și în ceilalți; dobândirea de deprinderi sociale, inclusiv a abilităților de comunicare; dezvoltarea capacității de a lua decizii; dobândirea de cunoștințe privind serviciile sociale; drepturile pe care le au în calitate lor de părinți; pregătirea părăsirii centrului maternal; pregătirea pentru naștere în cazul gravidelor; dezvoltarea abilităților privind gestionarea timpului, a banilor și a crizelor.

7. Elaborarea și implementarea Programelor trimestriale pentru recreere și socializare care să cuprindă într-un mod detaliat activitățile pentru fiecare săptămână, iar acestea să fie stabilite de comun acord beneficiarii.

8. Completarea corespunzătoare a registrului de vizite, înscriindu-se informații în toate rubricile precum: data și ora vizitei, datele de identitate ale vizitatorilor și relația de rudenie/relația socială cu beneficiarul, în unele cazuri nefiind completate toate informațiile.

9. Elaborarea și implementarea, pentru fiecare beneficiar, a unui plan de integrare/reintegrare socială care să cuprindă activități, terapii și servicii specifice, în concordanță cu nevoile și dorințele acestuia, astfel încât beneficiarii să fie susținuți în depășirea situațiilor de dificultate în care se află, să revină în familie, să-și mențină și să-și dezvolte relațiile sociale și profesionale.

10. Instruirea permanentă a personalului angajat pe diverse teme, în mod deosebit privind cunoașterea și combaterea formelor de abuz și neglijare și consemnarea acestor instruirii în Registrul de evidență privind perfecționarea continuă a personalului.

11. Informarea permanentă a beneficiarilor, prin organizarea unor sesiuni cu privire la activitatea curentă a Centrului, cât și cu privire la tipurile de abuz, modalitatea de identificare și sesizare a eventualelor abuzuri sau alte forme de tratament degradant și consemnarea acestor informații în Registrul privind informarea beneficiarilor.

București, 16 decembrie 2020

